

GEC NERA

Nr. 172/FIC 2016/15.09.2017

RAPORT NR. 1

privind monitorizarea alternativă a agresiunilor împotriva mediului, în localități din zona parcurilor naționale Semenic – Cheile Carașului, Cheile Nerei – Beușnița și a Parcului Natural Porțile de Fier.

I. Scopul monitorizării alternative a activităților antropice care agresează mediul din zona parcurilor naționale și naturale situate în sudul Banatului.

Monitorizarea alternativă, prin activități de voluntariat, a stării stării mediului, în special a patrimoniului natural din zona parcurilor naționale Semenic – Cheile Carașului, Cheile Nerei – Beușnița și a Parcului Natural Porțile de Fier reprezintă una din activitățile principale ale Grupului Ecologic de Colaborare Nera în cadrul proiectului „ *Interacțiune ONG - autorități publice pentru protejarea patrimoniului parcurilor naturale și naționale din sudul Banatului*” realizat cu sprijinul financiar al Fondului pentru Inovare Civică, un program dezvoltat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile în parteneriat cu Romanian-American Foundation și sprijinit de Enel România și Raiffeisen Bank.

Prin această activitate voluntarii, care activează în cadrul centrului de voluntariat al GEC Nera, colectează informații privind starea mediului din zona proiectului precum și despre cele mai frecvente și relevante activități antropice care agresează mediul natural și construit din această zonă.

Informațiile sunt percepute la nivelul simțurilor umane de bază iar abilitățile de selectare a acestor informații, în funcție de relevanța lor pentru scopul propus, au fost dobândite de către voluntari în urma unui curs intern de abilitare aprobat odată cu proiectul.

Informațiile colectate sunt înscrise în formulare (fișe) de monitorizare alternativă la care se anexează hărți cu localizarea cazurilor urmărite și imagini relevante privind fenomenele de agresiune.

Pe baza acestor informații, GEC Nera întocmește rapoarte periodice de monitorizare, incluzând concluzii privind starea mediului, în special starea patrimoniului natural, din zona studiată precum și recomandări

pentru stoparea acestor fenomene adresate autorităților direct reponsabile de oprirea agresiunilor împotriva mediului care se produc în această zonă. Ulterior aceste rapoarte sunt distribuite și altor factori implicați în protecția mediului precum agenți economici, primării, ONG-uri, grupuri de opinie reprezentând populația locală, presă etc.

În ce privește autoritățile publice direct reponsabile de protecția mediului în ariile naturale protejate, acestora li se cere, în baza Legii 544/2001, un punct de vedere în legătură cu acțiunile pe termen scurt și mediu ce urmează a fi întreprinse pentru stoparea agresiunilor împotriva mediului din aria proiectului.

Rapoartele de monitorizare au rolul de a furniza autorităților informații alternative/complementare ce provin din zona societății civile cu scopul de a contribui la fundamentarea de decizii corecte care să prevină și să stopeze fenomenele de agresiune împotriva mediului din zona ariilor naturale protejate incluse în aria proiectului. În același timp, aceste rapoarte reprezintă o atitudine civică asumată de către GEC Nera și o implicare în activități concrete destinate protecției mediului din aceste zone.

II. Zonele și perioadele de monitorizare.

În perioada iulie – septembrie 2017 voluntarii au realizat misiuni de monitorizare în următoarele zone:

Zona Parcului Natural Porțile de Fier: în localitățile Pojejena, Șușca, Moldova Nouă, Padina Matei, Gârnic, Moldovița, Sichevița, Liubcova, Berzasca, Dubova și în zona următoarelor obiective ale patrimoniului natural: ariile de protecție avifaunistică Pojejena – Divici și Ostrovul Moldova Veche, punctele turistice Vârful Piatra Albă, Stâncă Babacaia, peștera Gaura cu Muscă; rezervațiile naturale Balta Nera – Dunăre, Râpa cu lăstuni - Valea Divici, ostrovul Calinovăț precum și cursul fluviului Dunărea din zonele de acțiune.

Zona Parcului Național Cheile Nerei Beușnița : în zona obiectivelor aparținând patrimoniului natural de pe traseul Cheile Nerei.

Zona Parcului Național Semenic – Cheile Carașului: în localitățile Reșița, Anina, Brădet și Steierdorf și în zona obiectivelor aparținând patrimoniului natural de pe traseele Cheile Carașului și Munții Semenicului.

III. Starea factorilor de mediu și a biodiversității în zona monitorizată .

a) Apa

Pe toată zona monitorizată apa fluviului Dunărea are o turbiditate medie. Obiectele din apă, sunt vizibile până la adâncimea de 45 cm în Coronini la Gaura cu Muscă (22.07.2017), 44 cm în golful Dubova (30.09.2017), și 45 cm în Pojejena la confluența cu pârâul Radimna (14.08.2017).

Pe Dunăre, pe suprafața apei, sunt transportate pelicule sau dâre de carburanți, grăsimi și ambalaje de plastic. Începând de la o distanță de 1-3 m

de mal, apa are miros caracteristic de ape uzate de canalizare.

Obiectele din apă pe râul Nera sunt vizibile până la adâncimea de 45 cm la puntea de la Vogiu (14.07.2017).

Obiectele din apă pe râul Caraș sunt vizibile până la adâncimea de 35 cm la Peștera Liliacilor (14.07.2017).

Pe râurile Caraș și Nera există depozite mari de deșeuri și ambalaje din plastic la poduri și în dreptul gospodăriilor populației.

Pe râul Nera la Naidăș și Lescovița și pe râul Caraș la Vărădia balastierele sunt exploatare haotic.

b) Solul și formațiunile geologice

În zona monitorizată, pe întregul traseu al șoselei DN 57 există abandonate ambalaje de plastic. Concentrații mai mari de ambalaje există în golful Dunării de la Baziaș, la punctul turistic Peștera Gaura cu Muscă (Coronini), pe Valea Radimnei (în amonte 200-300 m de pensiunea Luiza), în pădurea de la popasul din Vârful Piatra Albă și pe malul Dunării în locurile de pescuit. Golful de la Baziaș a fost igienizat de către voluntari.

La 1,5 km de la ieșirea din orașul Moldova Nouă spre Coronini, pe partea stângă a DN 57, există resturi ale unei deponii improvizată de deșeuri, ambalaje și gunoi menajer pe o suprafață de cc. 800 mp. Ambalajele din plastic sunt antrenate de vânt și agățate în arborii de pe marginea șoselei.

La 2,0 km de la ieșirea din orașul Moldova Nouă spre localitatea Coronini, pe DN 57, între șosea și malul Dunării este amplasat iazul de decantare a apelor de mină Tăușani – Boșneag ce a deservit fosta exploatare minieră de cupru a SC Moldomin Moldova Nouă. Iazul ocupă o suprafață de cca. 150 ha și este neprotejat. În timp, după încetarea activității SC Moldomin, prin evaporarea/înfiltarea apei, particulele de steril și alte substanțe chimice în suspensie s-au constituit în prezent într-un nisip fin (praf) care poate fi ușor antrenat prin deflație de către vânturile predominante din zonă. Pe întregul traseu monitorizat au fost constatate depuneri de deșeuri miniere pe marginea drumurilor, pe terenurile agricole, în gospodăriile populației și în locurile publice din localități. Informațiile prezentate de localnici confirmă faptul ca cel mai recent fenomen de poluare a avut loc în luna martie 2017, ocazie cu care au fost poluate cu praf de deșeuri miniere localitățile și terenurile din Coronini, Moldova Veche, Moldova Nouă, Măcești, Pojejena precum și localități din Serbia. Au fost de asemenea poluată aria specială de protecție avifaunistică Ostrovul Moldova Veche.

În raport cu situația din anii anteriori, pe suprafața stâncii Babacia, amplasată în apele Dunării imediat la ieșirea din localitatea Coronini spre Berzasca, s-au dezvoltat fisurile care au luat naștere în timp după ciclurile de îngheț-dezghet. Din informațiile oferite de localnici rezultă că în fiecare an din această stâncă sunt dislocate bucăți mari, fapt pentru care Stânca Babacia – emblemă a Clisurii de Sus a Dunării se deteriorează în permanență.

O parte din stâncile de pe traseul Cheile Nerei și Cheile Carașului precum și toți pereții peșterii Gaura cu Muscă sunt inscripționați cu slogane și desene (unele dintre ele obscene).

La 0,8 km înainte de intrarea în Sasca Montană este amplasată halda de deșeuri miniere cu structură de nisip fin care ocupă o suprafață de cca. 15 ha

și este neprotejată. Informațiile prezentate de localnici confirmă faptul ca cel mai recent fenomen de poluare, prin antrenarea acestui nisip de către vânt, a avut loc în luna mai 2017, ocazie cu care au fost poluate cu deșeuri miniere localitățile Sasca Montană și Sasca Română.

Locurile de popas și locurile improvizate de campare de la Valea Beiului, poiana Prolaz, vârful Piatra Albă, Golful Mraconiei și de pe malul Dunării sunt poluate cu deșeuri și ambalaje specifice datorită lipsei de dotări igienico – sanitare și de facilități de colectare a deșeurilor.

C) Aerul

În perioada monitorizată pe amplasamentul iazului Tăușani – Boșneag au fost observate furtuni de praf, care au încărcat aerul cu particule de deșeuri miniere pe un front cu lungimea de 6 km între Coronini și Pojejena.

d) Biodiversitatea

Zona PN Porțile de Fier

Pe întregul traseu monitorizat din zona Coronini – Pojejena vegetația prezintă simptome de sufocare datorită poluării cu deșeuri miniere.

În rezervațiile naturale Balta Nera – Dunăre și Ostrovul Moldova Veche au fost observate cantități mari de ambalaje de plastic în zona locurilor de cuibărit ale speciilor protejate de păsări.

Pe platoul Ciucaru Mare din rezervația Cazanele Mari – Cazanele Mici se practică pășunatul cu impact negativ asupra florei protejate prin lege.

În perimetrul ASPA Divici – Pojejena se taie arbori și se depozitează ambalaje și deșeuri de construcții.

Zona PN Cheile Nerei - Beușnița

Pe întregul traseu al Cheilor Nerei, în special în dreptul locurilor neautorizate de campare, există mulți arbori a în căror scoarță a fost scrijelite diferte slogane, unele obscene .

Zona PN Semenic Cheile Carașului

În zona poienii Prolaz și la peștera Liliiecilor există locuri de campare neautorizate cu arbori tineri tăiați și numeroase vetre de foc care a distrus vegetația limitrofă.

În imediata apropiere a orașului Reșița și în zona Comarnic se produc tăieri haotice de pădure fără a exista parchete autorizate.

În Munții Semenicului pe teritoriul municipiului Reșița și comunei Văliug s-au produs în luna iulie 3 incendii de pădure.

Colectiv de redactare:

- <i>Cornel Popovici Sturza</i>	- coordonator de proiect
- <i>Dumitru Boboescu</i>	- coordonator al echipei de voluntari Semenic - Anina
- <i>Corina Conțescu</i>	- coordonator al echipei de voluntari Moldova Nouă – Porțile de Fier
- <i>Lenuța Novăcescu</i>	- coordonator al echipei de voluntari Oravița – Cheile Nerei

-Ileana Cristina Rotaru

-consultant independent pentru comunicare

Notă:

Raportul s-a realizat prin procesarea a 59 de fișe individuale de monitorizare alternativă a mediului, întocmite de către voluntari în perioada iulie - septembrie 2017.

Aceste documente cuprind informații suplimentare, precum probe de apă și sol (acolo unde este cazul), hărți de localizare a fenomenelor și imagini care pot fi puse la dispoziția celor interesați.